

USTAWA

z dnia 27 czerwca 2008 r.

o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

(Dz. U. z dnia 28 lipca 2008 r.)

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 192, poz. 1378) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

"Art. 1a. 1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) jeżeli wynika to z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z 2007 Nr 120, poz. 818 i Nr 165, poz. 1170 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416),
 - d) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.
2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobom, o których mowa w ust. 1, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej."

2) w art. 2:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) bezskuteczności egzekucji - oznacza to egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- a) braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- b) braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą

b) w pkt 7 lit. c otrzymuje brzmienie:

"c) wypłacone bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa, jeżeli stwierdzono nieważność decyzji przyznającej świadczenie albo w wyniku wznowienia postępowania uchylono decyzję przyznającą świadczenie i odmówiono prawa do świadczenia,"

c) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

"12) rodzinie - oznacza to odpowiednio następujących członków rodziny: rodziców osoby uprawnionej, małżonka rodzici osoby uprawnionej, osobę, z którą rodzic osoby uprawnionej wychowuje wspólne dziecko, pozostające na ich utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia oraz dziecko, które ukończyło 25. rok życia otrzymujące świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.¹⁾), także osobę uprawnioną; do rodziny nie zalicza się:

- a) dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego,
- b) dziecka pozostającego w związku małżeńskim,
- c) pełnoletniego dziecka posiadającego dziecko,
- d) rodzica osoby uprawnionej zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd alimentów na jej rzecz;"

d) uchyla się pkt 15,

e) po pkt 15 dodaje się pkt 15a w brzmieniu:

"15a) zatrudnieniu lub innej pracy zarobkowej - oznacza to wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło, kontraktu menedżerskiego albo w okresie członkostwa w rolnicze

- spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, a także prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej;"
- f) w pkt 17 lit. b otrzymuje brzmienie:
"b) utratą prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,"
- g) w pkt 18 lit. b otrzymuje brzmienie:
"b) uzyskaniem prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,"
- 3) w art. 3 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. W przypadku złożenia wniosku bez zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne organ właściwy wierzyciela wzywa organ prowadzący postępowanie egzekucyjne do przesłania zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji zawierającego informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów.";
- 4) w art. 4 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. Do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego są uprawnieni upoważnieni pracownicy organu właściwego dłużnika. Organ właściwy dłużnika może upoważnić, w formie pisemnej, kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.";
- 5) w art. 9:
a) uchyla się ust. 5,
b) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:
"6. W przypadku gdy członek rodziny przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, ustalając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie uwzględnia się osoby przebywającej w tej instytucji.
7. W przypadku ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.²⁾).",
c) ust. 11 otrzymuje brzmienie:
"11. W przypadku gdy rodzina uzyskuje dochody z gospodarstwa rolnego oraz uzyskuje pozarolnicze dochody, dochody sumuje się.";
- 6) w art. 12:
a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.",
b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
"3a. Marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej może, w formie pisemnej upoważnić dyrektora, jego zastępcę lub innego pracownika regionalnego ośrodka polityki społecznej albo innego pracownika urzędu marszałkowskiego do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i wydawania w tych sprawach decyzji.",
c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
"4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane decyzją wydaną przez marszałka województwa wypłaca organ właściwy wierzyciela.";
- 7) w art. 15 w ust. 4 w pkt 3 lit. c i d otrzymują brzmienie:
"c) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
d) odpis prawomocnego orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpis postanowienia sądu o zabezpieczeniu powództwa o alimenty, odpis protokołu zawierającego treść ugody sądowej lub ugody zawartej przed mediatorem,";
- 8) uchyla się art. 16;
- 9) w art. 18 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
"3. W przypadku utraty ważności orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności i uzyskania ponownego orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, stanowiącego kontynuację poprzedniego orzeczenia, prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynął termin ważności poprzedniego orzeczenia, jeżeli osoba złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w terminie 3 miesięcy od dnia ponownego wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności.";
- 10) w art. 23 ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:
"7. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego dnia spłaty.
8. Organ właściwy wierzyciela oraz marszałek województwa mogą umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.";

- 11) w art. 24 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Organ właściwy wierzyciela oraz marszałek województwa mogą bez zgody osoby uprawnionej albo jej przedstawiciela ustawowego zmienić lub uchylić ostateczną decyzję administracyjną, na mocy której strona nabyła prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna lub dochodowa rodziny mająca wpływ na prawo do świadczeń, egzekucja stała się skuteczna, członek rodziny nabył prawo do świadczeń rodzinnych w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego albo osoba nienależnie pobrała świadczenia.";
- 12) w art. 27:
a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
"1a. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, d dnia spłaty.";
b) w ust. 7 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
"1) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;"
- 13) w art. 28 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
"3. W przypadku śmierci dłużnika alimentacyjnego należności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, wygasają;"
- 14) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:
"Finansowanie realizacji zadań przewidzianych w ustawie";
- 15) w art. 31:
a) ust. 1-4 otrzymują brzmienie:
"1. Przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa.
2. Podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych i koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa na świadczenia rodzinne oraz z dochodów własnych gmin których mowa w art. 27 ust. 4.
3. Koszty podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych i koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą 3 % otrzymanej dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z zastrzeżeniem art. ust. 6.
4. Organy właściwe dłużnika, organ właściwy wierzyciela oraz marszałek województwa są zobowiązani do przedstawiania za pośrednictwem wojewody, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie.";
b) uchyla się ust. 6,
c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
"7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzory i sposób sporządzania sprawozdań oraz terminy i sposób ich przedstawiania, uwzględniając potrzebę ujednoczenia informacji przekazywanych przez podmioty realizujące ustawę;"
- 16) w art. 38 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
"2) w art. 7:
a) w ust. 1 po pkt 21 dodaje się pkt 22 w brzmieniu:
"22) wójt, burmistrz lub prezydent miasta w zakresie określonym w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.";
b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
"2a. Z zastrzeżeniem art. 10, przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1 pkt 22, przekazuje do biura informację gospodarczą o zobowiązaniu albo zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.";
- 17) w art. 40 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:
"a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
"1. Starosta zwraca organizatorowi robót publicznych, który zatrudnił skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 4 pkt 2-7, a także bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50 % przeciętne wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.
2. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez organizatora robót publicznych kosztów z tytułu zatrudnienia na okres do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 4 pkt 2-7, a także bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak przeciętne wynagrodzenie składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.";
- 18) w art. 42 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Kwoty nienależnie pobranych zaliczek alimentacyjnych wraz z odsetkami ustalone ostateczną decyzją potrąca się z bieżącymi wypłacanymi świadczeniami z funduszu alimentacyjnego.";

19) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

"Art. 46a. Zaświadczenie o bezskutecznej egzekucji organ prowadzący postępowanie egzekucyjne wydaje, począwszy od dnia 1 sierpnia 2008 r.";

20) w art. 48 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) art. 12 ust. 2 i 3a, art. 15 ust. 9, art. 20 ust. 3-5 i art. 46a, które wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2008 r.;".

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 30 września 2008 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 6 lit. a i b, pkt 19 i 20, które wchodzi w życie z dniem 31 lipca 2008 r.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1412, Nr 245, poz. 1775 i Nr 249, poz. 1825, z 2007 r. Nr 109, poz. 747 oraz z 2008 r. Nr 116, poz. 730.